

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

VII. E votivis tabellis aliisque id genus anathematis multitudo, magnitudo,
& varietas beneficiorum divinatorum, per B. virg. Lind. hominibus
praestitorum, aestimatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

Quantum hæ literæ habuerint ponderis, quintus huius operis liber, abunde exhibebit. Tamen enim pauci admodum ex Archipresbyteris & Parochis (sive id aliquâ ipsorum oscitantia sive potius, ut ego quidem censeo, subjectorum ipsis populorum subrusticâ e venerit verecundiâ) ea, quæ jussi fuerant, consignarint, aut consignata ad nos miserint; ipsi tamen homines Lindam è Varmieni dicecesi quotidie frequentantes, tum illustrissimi Pastoris sui literis, tum lacris operariorum Lindensium quæstionibus excitati, divina, quæ in se experti sunt beneficia, alacrius juxta ac uberiùs percensent, ut vix tempus connotandis omnibus suppetere queat.

C A P U T VI.

Ex votivis tabellis, aliisque id genus anathematis, multitudo, magnitudo, & varietas, beneficiorum divinatorum per B.V.Lindensem hominibus præstitorum æstimatur.

Quantquam ea, quæ animum concernunt, divinitus collata beneficia, eximie cæteris præstant; quia tamen ea, quæ corporibus, supra vires spesque humanas exhibentur, in oculos vulgi magis incurunt, magis etiam solent ejusdem vulgi commovere animos. Quo etiam fit, ut & memoriæ tenaciùs hæreant, & tum voce, tum literis ad posteros faciliùs propagentur. Neque defunt, qui suis & posterorum temporibus, æterna acceptorum divinitus beneficiorum velint monumenta superesse. Hinc alii, quorum facultates ita ferunt, auro vel argento; alii ære vel marmore, vel alio metallo signata,

post se relinquunt; & Jobum fortasse sigillatim im-
 tati, apud se taciti loquuntur; *Quis mihi tribuat, ut scri-
 bantur sermones mei? quis mihi det, ut exarentur in li-
 stylo ferreo, & plumbi laminâ, vel cæte sculpantur in silice*
 (a) Quatuor nimirum graduum scala cum Jobo, ut
 interpretes observat Jacobus Bolducius ad hunc lo-
 cum vota provehunt sua: ut videlicet à privato
 singulari aliquo viro, gestæ res ac sermones notentur
 ut publico notarii aut scribæ publici instrumento de-
 gerantur; ut non in vulgari scribarum charta, aut
 membranis, quæ corrodi & vetustate consumi pos-
 sunt, sed in plumbeis laminis stylo ferreo exarentur
 denique ut marmori & ipsis quoque silicibus scul-
 pello quàm altissimè insculpantur. Quod si tantorum
 compotes votorum esse nequeunt, aliis quibus pos-
 sunt, monumentis rem ad posteros consignant. Quæ
 quidem inter monumenta facies humana argentea,
 & auris, atque insuper mala dextra itidem argentea,
 unius pluriumve palmorum excedens longitudinem,
 quid aliud loquuntur, nisi & aurium, & capitis, & fa-
 ciei depulsos, ope Deiparæ, dolores atque morbos.
 Quid oculorum quinæ effigies itidem argenteæ, aut
 aut visum cæcis restitutum, aut epiphoras, glaucoma-
 ra, lippitudines, ophthalmias, & id genus oculorum
 vitia atque suffusiones, ejusdem Deiparæ auxilio
 sublata? Quid gemina, propè ad cubiti longitudinem
 fusa ex argento brachia? quid ternæ ex argento quo-
 que laboratæ manus? quid quini supra vicenos, ex ar-
 gento pedes, quorum aliqui è solido fusi metallo, alii
 cubiti integri, alii dimidii referunt magnitudinem
 quæ

(a) *Iob 19. 23.*

quid insuper denæ cordis humani argenteæ effigies, duorum aut lesquipalmi magnitudine; nisi aut cordis, aut pedum, aut brachiorum, manuumvé languores, cruciatus, ægritudines, ægrotationes, & varia testantur ope Deiparæ profligata symptomata? Denique quid votivæ ex argento tabulæ aut tabellæ, quarum non pauca cubiti longitudinem, latitudine longitudini accommodatâ, faciliè attingunt; aliæ plures, aut pedis geometrici, aut palmorum aliquot magnitudinem exæquant? sunt propè centenæ ac quinquagenæ, quæ vel expressam, vel duntaxat tacitam, literis quibusdam aliisvé notis inscriptis, acceptorum beneficiorum speciem, magnitudinemque testantur: at plurimæ aliæ vel literarum nullum referunt vestigium; vel quid per insculptas divorum imagines loquantur, etiam curioso lectori non satis aperiunt. Testantur nihilominus etiam istæ, neque sine causa gravi, neque sine prævio DEI ac Deiparæ singulari beneficio, ad eum se locum fuisse delatas, & memoris gratique animi ergo appensas. Neque aliud loqui videntur coloribus expressæ tot, & tantæ imagines: quarum vix aliquæ, curationis, beneficii, muneris que divinitus accepti, literis signatas referunt rationes: & tamen, cum tot sint, ut intra sacellum iis locus jam non supersit, adeoque tum in porticibus, sacellum undique cingentibus, tum in ipsa sacrae supellectilis camera necesse habeant defigi, omnes nihil aliud tacite loquuntur, nisi maximam augustæ Virginis Lindensis liberalitatem, gratias, & beneficia. Ad extremum, factæ ex cera formæ atque effigies, prorsum in-

numerae, quid aliud videantur loqui? Præter eas, quæ
 majore aliquanto temporis intervallo, suis disposita
 locis, intra sacellum visuntur; videas propè quotidie
 hinc formatas ex cera manus, pedes, aliosvè artus, in-
 de verò totius corporis humani deferri simulachra:
 manifesto utique, proffigatorum ope Deiparæ, aut à
 toto corpore, aut quibusdam membris sensibusvè
 morborum argumento Videas inde plurimas equo-
 rum aliarumvè animantium cereas formas apporari:
 non alio sanè, quàm morborum & calamitarum, à
 vario pecore, variè beneficio Deiparæ depulsarum
 indicio. Denique videas & tectorum, & ædium, &
 villarum civitatumvè è cera fictas, aut metallo im-
 pressas effigies, quàm aliâ, quàm servatarum Deiparæ
 manu civitatum, ædium, tectorum que causâ. Verùm
 hæc, & id genus, Deiparæ Lindensis benefacta, atque
 de humano genere merita, quantum quidem tum è
 quorundam commentariolis, tum ex ipsis quoque
 votivis quorundam tabellis, notitia poterit erui, in
 suas dispescendæ classes, ac percensendæ jam sunt: eo
 majore utique fide ac fiducia veritatis, quo vicinior
 ipse quoque nonnulla spectarem. Interim quod em-
 dam expressæ coloribus imagini, Deiparæ natum ex
 se DEUM prono vultu adorantis effigiem (qualis apud
 Rhegienses coli fertur) referenti, & à Simone Ni-
 derhoff Archipresbytero Seeburgensi Lindam dede-
 catæ inscriptum legitur epigramma, operæ precium
 videtur in antecessum huic argumento præmittere
 Epigraphæ imagini præfixa est, quem genuit, adoravit
 jam verò ipsum epigramma imagini subscriptum
 hujuscemodi est:

Te MATREM VERBI, mutis conferre loquelam;

Lucis & altricem lumina adempta dare;

Te gestatricem vitæ, veræq; salutis

Ferre salutarem, vivificamq; manum;

Nil mirum: maiora potes, melioraq; virgo.

Quæ DEUS imperio, tu prece cuncta potes.

Cuncta igitur cum possit, quid mirum, si tanta & tam innumera, cum aliis locis, tum apud suam quoque Lindam patret miracula? quid mirum, si de innumeris ejus miraculis Jacobus Pontanus (a) cecinerit?

Non tot flumina piscibus natantur,

Non tot aëra remigant volucres,

Non tot silva feras, favos tot Hybla,

Non tot Parthus habet ferox sagittas,

Non tot equora fluctibus tumescunt,

Non tot spicæ ferta gestat æstas,

Non tot arboribus comæ virescunt,

Non tot robor a montibus creantur,

Non tot astra micant tacente nocte;

Quor exempla tuæ benignitatis

Humanum in genus, in tuos clientes.

Quæ, ne cupiam ad Poëseos magis licentiam, quam ad historiæ fidem cantata videantur, juvat universam Ecclesiam Græcam eadem in suis Menæis audire Deiparæ concinentem. Flumina miraculorum, & DEIPARA, ex te, tanquam è Paradiso progressa, univer-

(a) lib. 2. de Virgine Matre.

universi orbis exsatiari sitim, gratiarum cumulos, velut undas, volventia, in utilitatem eorum, qui sincerâ te fiducoluit (a) Et quid hic aliud expectes, nisi ut eadem Ecclesia omnes ad tanta miraculorum beneficiorum, que Marianorum flumina invitet? Ecce (sic enim eodem pergito loco) inexhaustam gratia copiam! Adeste omnes, & corde puro, scaturientes hinc rivus, ut planè divinos, haurite. (b)

CAPUT VIII.

Beneficia divina, quæ ad animorum cultum atque salutem, Deipatre Lindenensis ope conferuntur, paucis libata.

ILLud ante omnia, in beneficiis divinis animos mortalium concernentibus, venerari omnino par est, quòd plerisque locum sacrum non modò jam ingressis, sed cominus quin & eminus aspicientibus, vel etiam iter duntaxat eò capeffentibus, peccatorum suorum memoria, non sine ingenti animi dolore, subeat, ut vix uspiam magis. Atque hinc est, quòd illic tot exomologeses, aut ab ipso vitæ exordio intuantur; aut, si quid anterioribus defuisse videntur, sarciantur. Paucos admodum invenias, qui eorum aut totius vitæ sarcinas non deponant; aut, si abdeposuere, non se illic singulariter allevari sentiant.

(a) οἱ τῶν θαυμαίων πόταμοι, θεοτόκε, ἐκ σὸς προχέμενοι, ὡς ἐξ ἑδῆ, ποτίζουσι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, χάριτας προχέοντες τοῖς πιστῶς σε τιμῶσιν. Apud V Wagner num. 399. (b) ἰδὲ χάρις ἀνεζάντλητος. δευτε πάντα εἰληθῆναι καρδία ἀρρύσασθε, θεῖα νόματα πηγάζοντα.